

**Svar på skrivelse "Forskningsprojektet HASTA vid SOS Alarm"
från Vivianne Gunnarsson och Lena-Maj Anding (mp)**

I en skrivelse till landstingsstyrelsen begär Vivianne Gunnarsson och Lena-Maj Anding (mp), att landstingsstyrelsen snarast avbryter projektet och ingår ett avtal med SOS Alarm om att misstänkta fall av stroke alltid skall larmas enligt prioritet 1.

HASTA är ett forskningsprojekt inom SLL som syftar till att förbättra den prehospitla och akut hospitala vårdkedjan vid stroke. Fler patienter kan ges tillgång till tidig behandling på strokeenhet för att begränsa hjärnskadan i det hyperakuta skedet. Ett ytterligare syfte är att fler patienter ges möjlighet till behandling med blodproppslösande medicin, s.k. trombolys. Denna behandling måste startas kort efter insjuknandet varför det är viktigt att patienterna snabbt kommer till sjukhus.

Inom SLL och flera andra landsting larmas strokepatienter ut med prioritet 2, d.v.s. så snart som möjligt men utan sirener. Sedan starten i maj 2008 så har över 700 patienter inkluderats i HASTA genom SOS Alarm. För hälften av dessa patienter har standardförfarande tillämpats som innebär att strokepatienter larmas ut med prioritet 2. För den andra hälften av patienterna har prioriteten höjts till prioritet 1, d.v.s. omedelbart med sirener och blåljus.

Randomisering avgör om man tillhör standardgruppen (d.v.s. det som råder idag) eller gruppen med högre prioritering (HASTA intervention). Projektet har godkänts av forskningsetiknämnden i Stockholm. Det viktigaste skälet till att prioriteten inte ökats för samtliga patienter i det första skedet av studien är att man måste utesluta att ett ökat behov av ambulanser inte går ut över andra viktiga vårdbehov som kräver högsta prioritet, som t.ex. hjärtstillestånd, barn, allergichocker, andningssvårigheter och allvarliga skador. En säkerhetsanalys var enligt studieprotokollet planerad till november 2008.

Denna säkerhetsanalys har nu tidigarelagts med hänsyn till den oro som uttryckts från vissa grupper. Styrkommittén för HASTA studien kommer nu i konsensus att rekommendera att prioritet 1 skall råda för alla patienter med stark misstanke om stroke p.g.a. följande skäl:

- Under studiens första fyra månader har ingen konkurrenssituation uppkommit som kan utgöra hinder för att prioritet 1 tillämpas för alla strokepatienter.

Styrkommitténs beslut skall kommuniceras och nya instruktioner skall förberedas. Forskningsetiknämnden kontaktas för formerna avseende ändringen i studieupplägget.

Antalet patienter som behandlats med trombolys har på kort tid fördubblats tack vare starten av HASTA studien. Med hjälp av resultatet från HASTA studien kommer vi att erhålla nödvändig evidens för att på bästa sätt behandla och omhändertaga den akuta fasen av stroke.

Ansvariga för HASTA studien är prof. Nils Wahlgren, Neurologiska kliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, telefon 070-484 1499, doc. Leif Svensson, Stockholms Prehospitala Centrum, telefon 08-616 5060 samt dr. Lars Engerström, Chefläkare, SOS Alarm Sverige AB, telefon 08-407 3000.

Med hänvisning till ovanstående föreslås landstingsstyrelsen besluta att anse skrivelse från Vivianne Gunnarsson och Lena-Maj Anding (mp) besvarad.

Catharina Elmsäter-Svärd